

Windwijzer

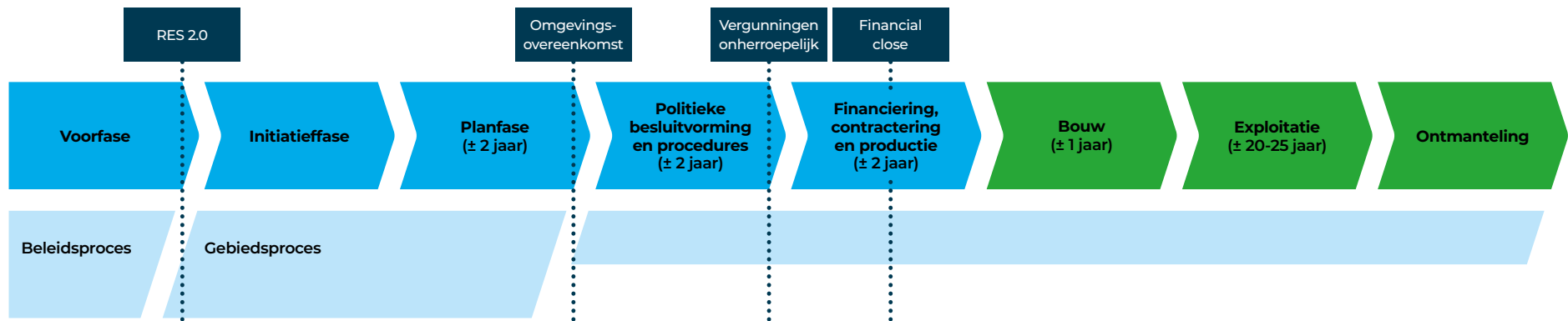

WINDWIJZER

HANDVATTEN VOOR SUCCES-
VOLLE WINDPROJECTEN

WINDWIJZER

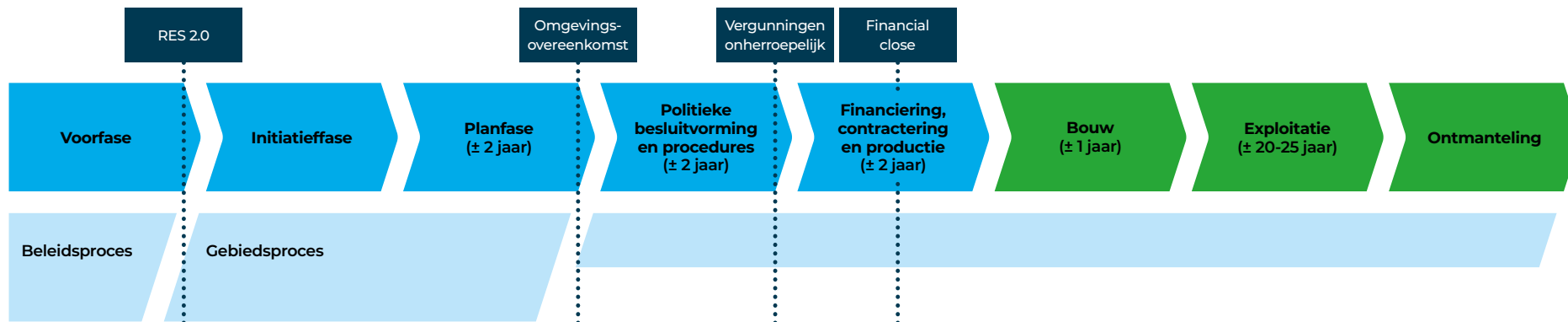
In deze handreiking geven wij jou als gemeente handvatten om jouw windproject tot een succes te brengen. We delen ervaringen vanuit de hele provincie en daarbuiten. Hoe werkt een gebiedsproces? Hoe betrek je de omgeving op een goede manier? Wat is daarin de rol van overheid versus initiatiefnemer? Hoe ga je om met weerstand? Hoe zorg je voor genoeg lokaal eigendom? En wat zijn de tijdslijnen van de tekentafel tot draaiende windturbines? De Windwijzer geeft antwoorden op al deze vragen en meer.

DEZE SAMENVATTING HOORT BIJ DE HANDREIKING GEBIEDSPROCESSEN BIJ WINDPROJECTEN.

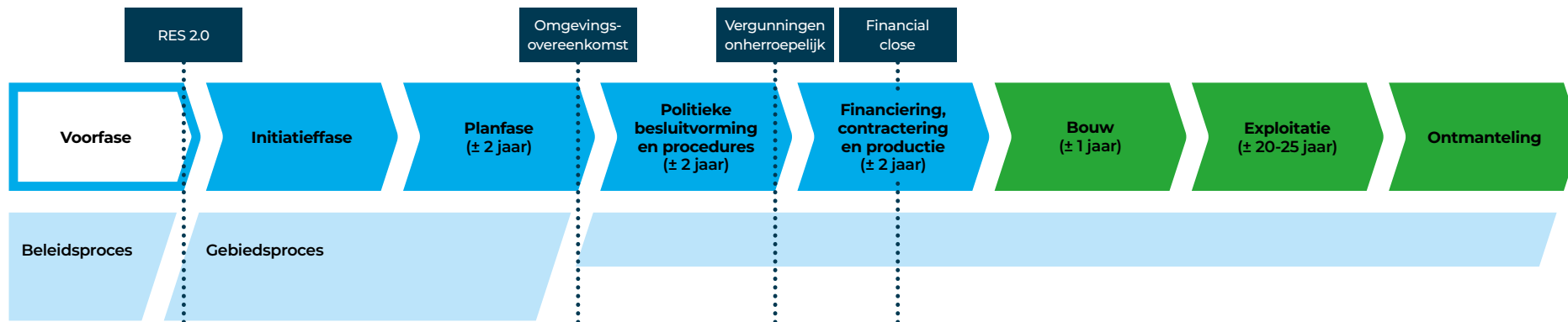
Als samenleving staan we voor grote veranderingen op het gebied van energievoorziening. De impact op onze fysieke leefomgeving die daarbij is te voorzien leidt tot veel verschillende visies, meningen, en standpunten. Dit speelt zeker bij de ontwikkeling van windturbineparken op land. De noodzaak voor de energietransitie maakt het voor de (lokale) politiek en andere belanghebbenden, zoals omwonenden, complex om een afgewogen standpunt in te nemen over windturbines in de eigen omgeving. Daar staat tegenover dat windenergie wel een belangrijke plaats inneemt in de beoogde energietransitie.

In het samenstellen van een handreiking over gebiedsprocessen bij windprojecten, is aan de hand van het ontwikkelproces van een windpark in beeld gebracht op welke manier het beleidsproces en het gebiedsproces verloopt. In deze samenvatting wordt per ontwikkelingsfase het publieke deel in beeld gebracht en de onderdelen die daarin van toepassing zijn. In het schema Ontwikkelproces en gebiedsproces windprojecten in een oogopslag is ook het deel van de initiatiefnemer weergegeven en de samenhang met het gebiedsproces. Het moet betrokkenen meer inzicht geven in de fasering en ontwikkeling van windprojecten en daarnaast handvatten bieden voor het maken van een strategie richting RES 2.0 en het maken van politiek-bestuurlijke keuzes bij de ontwikkeling van windprojecten.

INHOUDSOPGAVE

Voorfase	5
Initiatiefase	7
Planfase	9
Politieke besluitvorming en procedures	11
Financiering, contractering en productie	13
Bouw – exploitatie - ontmanteling	15
Rolneming gemeente/provincie	17
Activiteitenoverzicht overheden	19

VOORFASE

Tot aan de vaststelling van RES 2.0 ligt de focus op het proces te komen tot zoekgebieden voor grootschalige opwek van energie met een grote ruimtelijke impact. In dat proces wordt bepaald of, waar, en welke vorm(en), opwek van duurzame energie mogelijk wordt. Voor draagvlak en met het oog op de projecten die daarna gerealiseerd gaan worden, is brede betrokkenheid van de inwoners van belang. Als grootschalige opwek van duurzame energie mogelijk wordt gemaakt, is het daarnaast nodig om voorbereidingen te treffen voor de projectrealisatie en het daarmee samenhangende gebiedsproces.

Tips voor gemeente/provincie

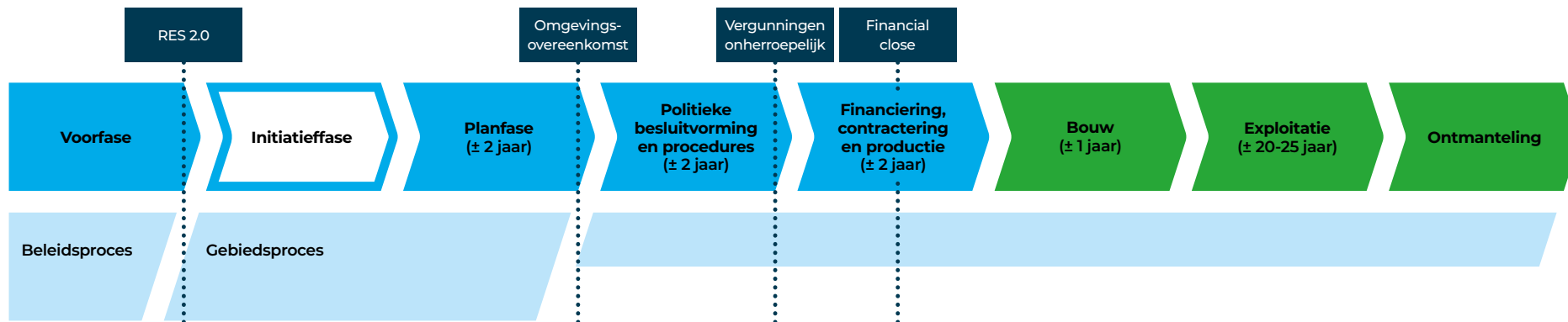
- Betrek burgers en bedrijven door middel van een burgerberaad of een opinie-onderzoek.
- Welke rol (mate van sturing) wil je pakken als gemeente in dit traject om alle belanghebbenden medezeggenschap te geven bij de ontwikkeling van het windpark. Alle mogelijkheden hiertoe hebben hun voor- en nadelen. De handreiking brengt die in beeld.

- Ga zo vroeg mogelijk met de omgeving in gesprek over nut en noodzaak van de energietransitie vanuit de Landelijke Klimaatdoelstellingen en een opgave voor de RES regio's.
- Na het vaststellen van zoekgebieden in RES 2.0 volgt nog een meerjarig traject waarin windparken gerealiseerd worden.

Verder lezen

- Menukaart Beleidskaders Lokaal Eigendom RES West-Overijssel juli 2021
- Betrokken bij klimaat – Burgerfora aanbevolen – adviescommissie Burgerbetrokkenheid bij klimaatbeleid
- Handboek NLVOW Toolkit Omgevingsparticipatie

Activiteit	Omschrijving	Resultaat
Vaststellen gemeentelijk beleid opwek duurzame energie met grote ruimtelijke impact.	Waaruit bestaat de opgave en hoe kan worden ingevuld? Op welke manier worden inwoners betrokken bij dit proces?	Energievisie (als onderdeel van de omgevingsvisie). Participatiebeleid bij duurzame energieprojecten
Aanwijzen van zoekgebieden voor windprojecten	Op grond van bestaand beleid, omgevingsfactoren, locatie van netaansluitingen en het participatieplan voor aanwijzen van zoekgebieden worden locaties geselecteerd.	Locaties waar windprojecten onder voorwaarden worden toegestaan
Vaststellen rolname en planologievorm voor energieprojecten met grootschalige ruimtelijke impact	Afhankelijk van de rolname door de gemeente kan gekozen worden voor een intensieve en minder intensieve rol door het bevoegd gezag. Meer toelichting in het overzicht over Rolname gemeente.	Plan van aanpak / ontwikkelstrategie bij windprojecten
Beleid of toetsingskader inhoudelijke en financiële participatie	Welke randvoorwaarden en uitgangspunten gelden voor het ontwikkelproces van een windproject op het gebied van projectparticipatie en financiële participatie?	Vastgesteld toetsingskader gebiedsproces bij duurzame energieprojecten. Randvoorwaarden en uitgangspunten voor inhoudelijke en financiële participatie.
Intensiveren communicatie	Doorlopend informeren over wat er speelt, waarom het nodig is, en welke stappen de komende tijd worden genomen is belangrijk om iedereen de kans te geven om aan te haken. Daarnaast aangeven op welke manier belanghebbenden hun belang naar voren kunnen brengen.	Communicatieplan
Inrichten backoffice	Ter ondersteuning van het proces.	Informatiepunt duurzame energie Bibliotheek voor documenten en logboeken tijdens het ontwikkelproces

INITIATIEFFASE

Als zoekgebieden voor grootschalige energie opwek zijn vastgesteld, ontstaat de mogelijkheid voor initiatieven om de haalbaarheid van projecten in die zoekgebieden te onderzoeken. De rolname van de gemeente / provincie is sterk afhankelijk van wat men aan het einde wil hebben geborgd ten aanzien van medezeggenschap en lokaal eigendom. Het is te verwachten dat de weerstand afneemt bij het nemen van besluiten, naarmate belanghebbenden meer medezeggenschap hebben gekregen over de randvoorwaarden waaronder het windpark kan worden gerealiseerd.

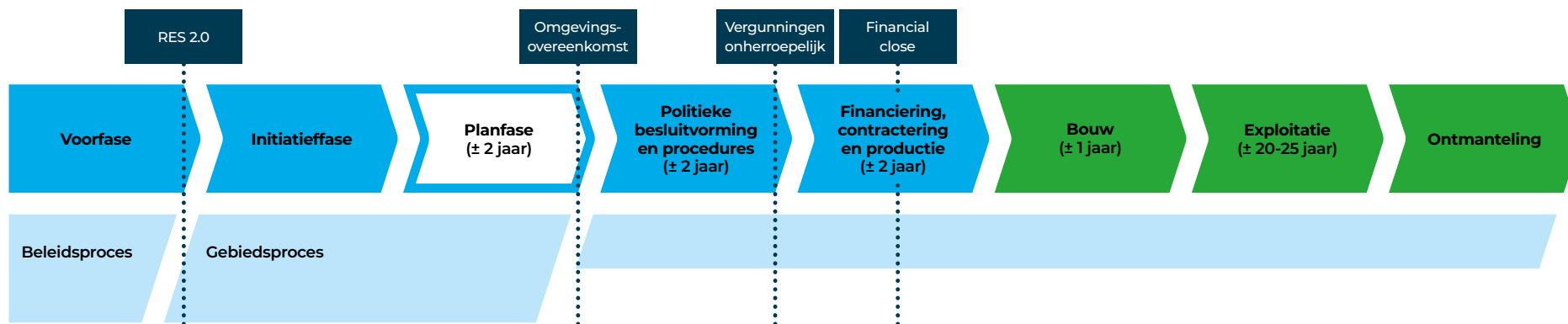
Tips voor gemeente/provincie

- Maak een goede stakeholderanalyse van de belanghebbenden
- Ga in gesprek gaan met de energiecoöperatie over hun mogelijkheden bij het windpark en wat er eventueel organisatorisch nog geregeld moet worden om hen in staat te stellen hierin een rol te vervullen.
- Huur externe en onafhankelijke procesbegeleiding in voor het gebiedsproces in de planfase voor het windpark

Verder lezen

- Keuze en scenario's lokaal eigendom – RES West-Overijssel
- Het betrekken van burgerparticipatie bij de energietransitie – Het inzetten van een omgevingsraad – NPBO, Rob Rietveld
- Participatiewaaijer - opties voor projectparticipatie bij zon- en windprojecten op land, november 2019
- De maatschappelijke tender – Gelders Energieakkoord
- Blog: <https://www.omgevingsweb.nl/nieuws/juridisering-van-draagvlak-en-participatie/>

Activiteit	Omschrijving	Resultaat
Informereren en betrekken belanghebbenden uit het gebied	Informereren wat al besloten is, doel van het participatietraject, de planning van het project en de momenten van participatie, hoe besluiten worden genomen, wie allemaal participeren en waarom, wat er gebeurt met de inbreng, de verschillende rollen van partijen die meedoen.	Openbare en toegankelijke informatie over het plan- en ontwikkelproces van een windproject
Inrichten van de projectparticipatie	Organiseren van de ruimtelijk inhoudelijke participatie voor de nadere uitwerking van het initiatief samen met belanghebbenden.	Platformen voor: Omgevingsadviesraad Klankbordgroep Bewonersplatform Grondeigenarenplatform
Inrichten van de financiële participatie	De mogelijkheid creëren voor omgeving en belangstellenden om financieel te kunnen participeren in het initiatief of gecompenseerd te worden voor de negatieve effecten op de omgeving van het initiatief.	Medezeggenschap door lokaal eigendom (via vereniging of coöperatie) Financiële deelneming door lokale omgeving risicodragend (aandelen, obligaties, leningen) Omwonendenregeling Gebiedsfonds
Organiseren van onafhankelijke ondersteuning voor belanghebbenden uit het gebied	Het tekort aan kennis en ervaring op gebied van de ontwikkeling van windprojecten bij omwonenden vraagt om extra ondersteuning voor het creëren van een gelijk speelveld.	Pool van onafhankelijke experts op gebied van ontwikkeling van windprojecten.
Organiseren van externe procesbegeleiding	Voor een goed procesverloop en de beste garantie voor het aanbod laten komen van alle belangen, is externe procesbegeleiding te prefereren.	Onafhankelijk voorzitter en secretaris

PLANFASE

Als de haalbaarheid van een windproject door een initiatief kan worden aangetoond, start de planuitwerking voor het project. De initiatiefnemer neemt meestal het voortouw om de inpassing en hinderbeperking van het windpark verder uit te werken samen met de belanghebbenden. Bij de maatschappelijke tender moet de initiatiefnemer voldoen aan de gestelde eisen in de uitvraag. Daarnaast wordt de financiële participatie vorm gegeven om het lokaal eigendom te realiseren. Het gebiedsproces in de planfase wordt idealiter afgesloten met een Omgevingsovereenkomst tussen initiatiefnemer en omgeving. Bevoegd gezag neemt dit mee bij de politiek-bestuurlijke besluitvorming over de vergunningverlening.

Tips voor gemeente/provincie

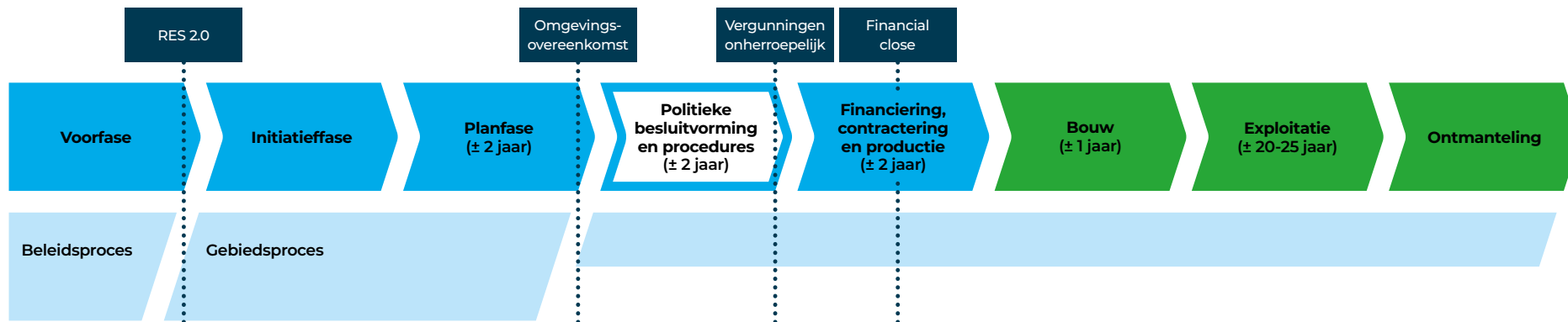
- Probeer zowel aan de omgeving als aan de eigen politieke organisatie duidelijk te maken dat je als overheid zorgvuldigheid nastreeft in de realisatie van de windopgave die er ligt. Niet iedereen kan tevreden worden gesteld, maar door het bieden van een gestructureerd gebiedsproces bouw je waarborgen in om alle belangen zo goed mogelijk aan bod te laten komen.

- Neem ambtelijk deel aan een Omgevingsadviesraad voor de inbreng van kennis en expertise van andere belangen op gebied van biodiversiteit, leefbaarheid en economie. Bestuurlijke deelname in een Omgevingsadviesraad is niet verstandig gezien de besluitvorming over de vergunningaanvraag op een later moment.

Verder lezen

- Handreiking lokaal eigendom in Twente – RES Twente
- De Omgevingsraad – NPBO / Rob Rietveld
- Toetsingskader bij de ruimtelijke visie duurzame energie gemeente Olst-Wijhe
- Keuzes en scenario's Lokaal Eigendom RES West-Overijssel juli 2021
- Handreiking Rolverdeling bij het ontwikkelen van zonneparken en windmolens met lokaal eigendom – Participatiecoalitie

Activiteit	Omschrijving	Resultaat
<p>Informereren en betrekken belanghebbenden uit het gebied</p>	<p>Belanghebbenden, raadsleden en het bredere publiek voortdurend informeren over de stand van zaken en de voortgang en een blik vooruit werpen in het proces.</p>	<p>Omgeving goed geïnformeerd over de laatste stand van zaken</p>
<p>Uitvoering van de inhoudelijke projectparticipatie</p>	<p>Uitwerking van de ruimtelijke en technische inpassing door initiatiefnemer en omgeving. Bij maatschappelijke tender: voldoen aan de eisen van de uitvraag.</p>	<p>Borging dat alle belangen die spelen rondom een windpark zijn meegenomen en afgewogen</p>
<p>Vorbereiden van de mogelijkheden tot financiële participatie en compensatie</p>	<p>Voor het realiseren van 50% lokaal eigendom is een entiteit nodig waarin dat eigendom wordt belegd. Voor het uitkeren van compensatie is een afspraak nodig voor langere termijn</p>	<p>Gebieds- of energiecoöperatie zijn de meest voorkomende vormen. Een omwonenden-regeling en/of een gebiedsfonds als aanvullende instrumenten.</p>
<p>Anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer</p>	<p>Privaatrechtelijke afspraken tussen initiatiefnemer en gemeente/provincie over kostenverhaal van het gebiedsproces en andere kosten. Daarnaast mogelijkheid tot vastleggen afspraken over gebiedsproces, medezeggenschap en financiële participatie.</p>	<p>Borging dat initiatiefnemer ook het gewenste gebiedsproces volgt en de relevante thema's besproken worden met de omgeving.</p>
<p>Omgevingsovereenkomst tussen initiatiefnemer en belanghebbenden uit het gebied</p>	<p>Afspraken over ruimtelijke inpassing en landschappelijke inrichting. Afspraken over financiële participatie in de vorm van aandelen, obligaties en certificaten en/of gebiedsfonds. Afspraken over compensatie in de vorm van planschade, omwonendenregeling en/of dorpenregeling.</p>	<p>Privaatrechtelijke afspraken tussen initiatiefnemer en belanghebbenden uit het gebied.</p>

POLITIEKE BESLUITVORMING EN PROCEDURES

De planfase wordt afgerond met een aanvraag Omgevingsvergunning. Om die te verlenen dient veelal een gewijzigd bestemmingsplan of provinciaal inpassingsplan te worden vastgesteld door bevoegd gezag. De omgevingsovereenkomst die voor een concreet windproject wordt gemaakt, kan een plaats krijgen in de oordeelsvorming bij de politiek-bestuurlijke besluitvorming. Door het vastleggen van afspraken tussen initiatiefnemer en belanghebbenden, kan het besluitvormingsproces zich richten op het toetsen van de ontwikkeling aan de ruimtelijke kaders en de participatiekaders voor zover die van toepassing zijn. Over zaken waarin in het gebiedsproces geen overeenstemming kon worden bereikt, is het aan de politiek om hier een besluit in te nemen. Ga ervan uit dat ieder windproject bij de Raad van State voor zal komen.

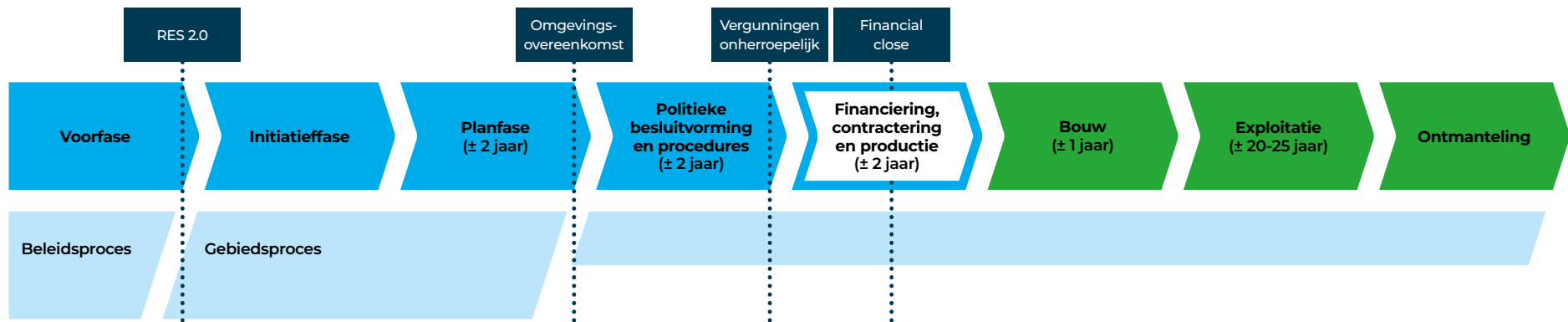
Tips voor gemeente/provincie

- Zorg dat B en W, GS, de gemeenteraad en/ of Provinciale Staten gedurende het gebiedsproces doorlopend op de hoogte worden gehouden van de stand van zaken. Door context uit het gebiedsproces kan een betere besluitvorming rondom de vergunning plaatsvinden.

Verder lezen

- Voorbeeld omgevingsovereenkomst windpark Nij Hiddum-Houw https://nlvov.nl/system/files/article-files/2020-06/rapport_gd_b2_-_omgevingsovereenkomst_nhh.pdf

Activiteit	Omschrijving	Resultaat
Informereren en betrekken inwoners	Belanghebbenden, raadsleden en het bredere publiek voortdurend informeren over de stand van zaken en de voortgang en een blik vooruit werpen in het proces.	Omgeving goed geïnformeerd over de laatste stand van zaken
Toetsing aan de structuurvisie, energievise en participatiekade	Past het initiatief binnen de gestelde kaders	Oordeel over de mate waarin het initiatief voldoet aan de gestelde kaders.
Beoordeling inhoudelijke en financiële participatie in het gebiedsproces aan de hand van het participatiebeleid	Hoewel een resultaatverplichting in veel gevallen juridisch niet afdwingbaar is, kan wel een oordeel worden gegeven over inspanningen die door de initiatiefnemer zijn verricht met betrekking tot de randvoorwaarden en uitgangspunten van het participatiebeleid.	Oordeel over de inspanningen die zijn geleverd door initiatiefnemer.
Verlenen vergunningen	Omgevingsvergunning tot 5 MW door de gemeente, daarboven door de provincie (tot 100 MW), watervergunning (waterschap) en ontheffing Natuurbeschermingswet (provincie)	Verleende vergunningen
Onderdeel omgevingsvergunning: gewijzigd bestemmingsplan of provinciaal inpassingsplan	Na het indienen van zienswijzen en inspraak volgt besluitvorming door de Gemeenteraad of Provinciale Staten. Bij positief besluit kan het College B&W en GS het bestemmingsplan of inpassingsplan vaststellen.	Een vastgesteld bestemmingsplan of inpassingsplan dat de realisatie van een windproject mogelijk maakt.
Doorlopen van procedures bezwaar en beroep bij de Raad van State	Naar verwachting zal voor iedere ruimtelijke ontwikkeling met grote impact op de omgeving geprocedeerd worden tot aan de Raad van State	Onherroepelijke omgevingsvergunning, watervergunning en ontheffing Natuurbeschermingswet. Of vernietiging van vergunning(en).

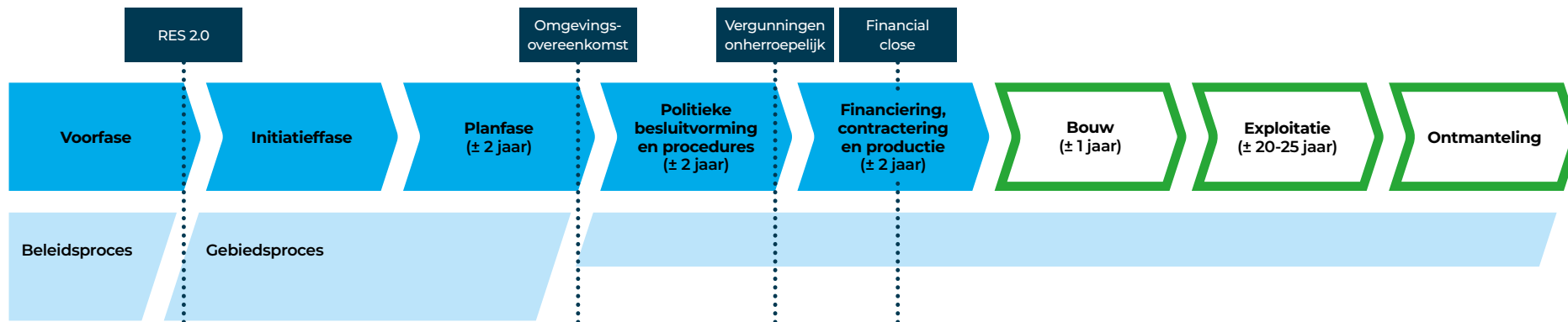
FINANCIERING, CONTRACTERING EN PRODUCTIE

Na uitspraak van de Raad van State is de vergunning onherroepelijk. De onderhandelingen met turbinefabrikanten kunnen starten evenals het proces om de financiering voor aankoop en bouw van het windpark te organiseren. Wanneer dit alles rond is, wordt het punt van financial close bereikt. Dit betekent tevens het einde van de ontwikkelfase van het windpark.

Tips voor gemeente/provincie

- Er zijn zes leveranciers voor windturbines in Europa. Je komt altijd uit bij een Europese fabrikant, omdat zij de enige zijn die een Europees onderhoudscontract bieden.
- Houdt er rekening mee dat van deze zes fabrikanten er enkele afvallen, omdat zij niet geïnteresseerd zijn in levering aan de relatief kleine windparken op land. Er blijven er twee a drie over die hier wel aan willen meewerken. Houd daarom in de vergunningaanvraag altijd een bandbreedte aan (met maxima) over as/tiphoogte turbines. Anders valt er niets meer te onderhandelen in deze fase, wat leveranciers ook weten.

Activiteit	Omschrijving	Resultaat
Informereren en betrekken inwoners	Belanghebbenden, raadsleden en het bredere publiek voortdurend informeren over de stand van zaken en de voortgang en een blik vooruit werpen in het proces.	Omgeving goed geïnformeerd over de laatste stand van zaken
Omgevingsadviesraad blijvend informeren over de voortgang	Doordat in deze fase pas de definitieve turbinekeuze wordt gemaakt, is ook de definitieve businesscase bekend. Nu kunnen puntjes op de i gezet worden wat betreft de afspraken met de omgeving zodat de uitvoering kan beginnen (bijv. definitieve invulling gebiedsfonds).	Afronding van het gebiedsproces in de ontwikkelfase.
Energiecoöperatie haalt middelen op uit het gebied	Als onderdeel van het in te brengen eigen vermogen van de financiering van het windpark, haalt de coöperatie haar deel op uit de omgeving. Hoe groot die omgeving is, is onderwerp van gesprek tijdens het gebiedsproces	Ingebracht eigen vermogen voor financiering van het windpark
Onderhandelingen met windturbine leveranciers	Voor de aankoop van windturbines wordt de markt daarvoor benaderd over de mogelijkheden en kosten	Inkooporder windturbines bij een leverancier
Onderhandelingen met externe financier	In de meeste gevallen zal een (groot) deel van het windpark extern worden gefinancierd (bank). Daarvoor worden verschillende financiers benaderd voor een aanbod.	Overeenkomst externe financiering

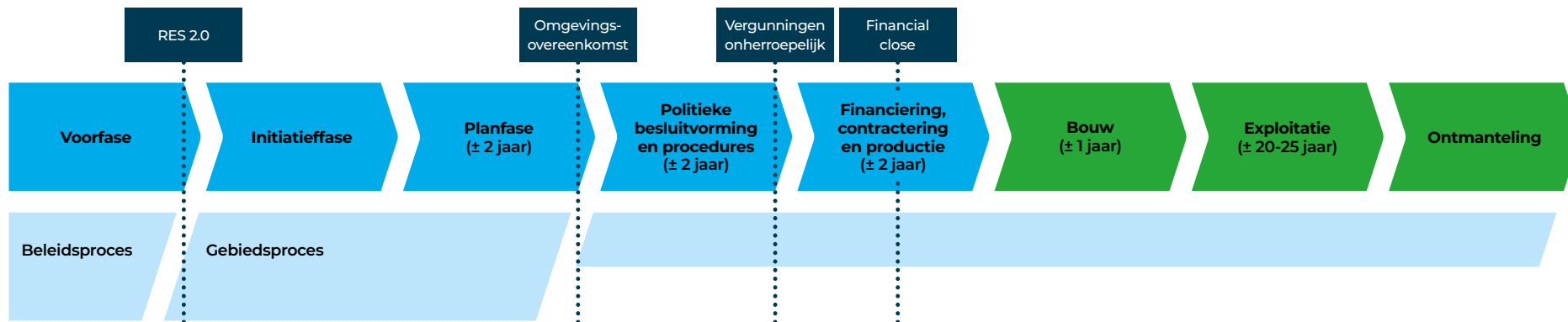
BOUW – EXPLOITATIE - ONTMANTELING

Als de onderhandelingen met de windturbineleveranciers zijn voltooi en de financial close is afgerond, kan de initiatiefnemer starten met de bouw. De betrokkenheid van de gemeente / provincie beperkt zich in deze fasen tot toezicht op naleving van de vergunningsvoorwaarden en toezicht op de bouw.

Tips voor gemeente/provincie

- Het is goed om in het gebiedsproces afspraken te maken over een meldpunt voor klachten en vragen tijdens de bouw- en exploitatiefase.

Activiteit	Omschrijving	Resultaat
Informereren en betrekken inwoners	Belanghebbenden, raadsleden en het bredere publiek informeren over de bouw van het windproject.	Omgeving goed geïnformeerd over de laatste stand van zaken
Monitoren van operationele afspraken	Bevoegd gezag houdt toezicht op naleving van de vergunningsvoorwaarden en de bouw	Er wordt gebouwd conform de verleende vergunning en volgens de bouwvoorschriften
Monitoren van financiële afspraken	De exploitatie BV van het windpark wordt meestal belast met de uitvoering van de financiële afspraken die zijn gemaakt.	Afwikkeling van de financiële afspraken
Klachten en informatiepunt	Gedurende de bouw- en exploitatiefase kunnen activiteiten plaatsvinden die hinder veroorzaken of in strijd zijn met gemaakte afspraken. Maar ook bij een gemeente / provincie kan men zich natuurlijk melden.	Een aanspreekpunt voor de omgeving

ROLNEMING GEMEENTE/PROVINCIE

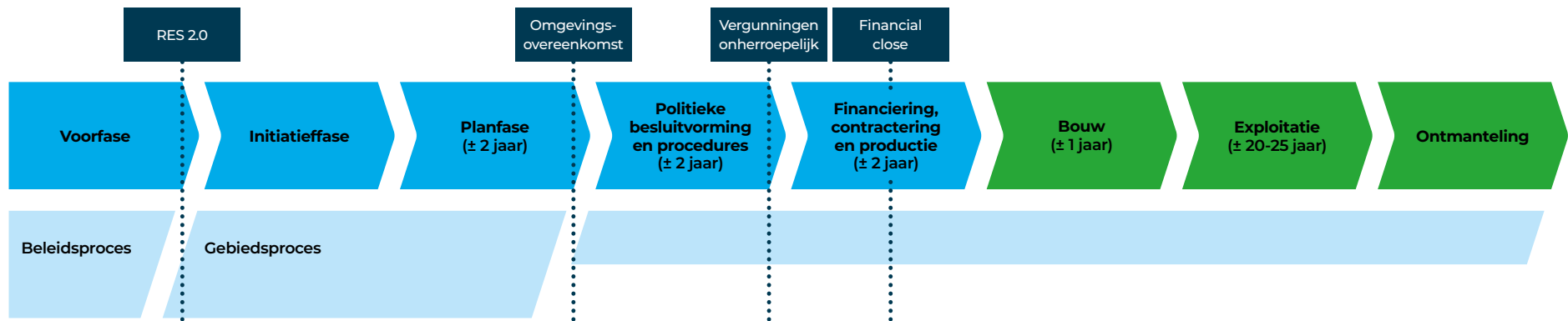
Gemeenten/provincie hebben een beleidsvrijheid waar het gaat om de ontwikkeling van energieprojecten met grote ruimtelijke impact. Als de doelstellingen (opgave) is vastgesteld in de voorfase, zijn er verschillende manieren om die doelstellingen te realiseren. De rolname van de gemeente/provincie uit zich in de mate van het voeren van sturing door de gemeente/provincie in de planfase en hangt sterk samen met de gekozen vorm van planologie. In hoofdzaak kan gesproken worden van twee varianten: de gemeente/provincie kan kiezen voor een minder intensieve rol waarbij traditionele vorm van planologie wordt gehanteerd. En de intensieve rol die zich kenmerkt door een gestructureerd gebieds-proces, maatschappelijke tender of door zelf de ontwikkeling ter hand te nemen.

Minder intensieve rol

Variant	Traditioneel
Toetstingskader	Ruimtelijk (Wabo / Omgevingswet) optioneel beleidsmatig aangevuld met beperkte randvoorwaarden inhoudelijke en financiële participatie. Geen voorgeschreven vorm, verplichte onderdelen of eindproducten
Mate van sturing gemeente op initiatiefnemer	Matig: Inspanningsverplichting voor initiatiefnemer ten aanzien van participatie
Belangrijkste grondslagen	Wabo / Omgevingswet en eventueel eigen beleid op gebied van participatie
Regie door	Ontwikkelaar
Financieel risico plankosten	Ontwikkelaar
Fasen waarin het gebiedsproces het meest intensief is	Initiatieffase en Planfase
Resultaat gebiedsproces	Verantwoording inspanningsverplichting ontwikkelaar
Resultaat medezeggenschap	Matig: de omgeving is sterk afhankelijk van de ruimte die initiatiefnemers bieden voor medezeggenschap
Politiek-bestuurlijk kenmerk	Meeste weerstand verwacht omdat de besluitvorming eigenlijk het enige moment is waarop belanghebbenden hun inbreng kunnen geven op het project.

Intensieve rol

Variant	Gestructureerd gebiedsproces	Maatschappelijke tender	Overheid ontwikkelt zelf
Toetstingskader	Beleidsmatig aangevuld met randvoorwaarden en uitgangspunten inhoudelijke en financiële participatie, voorgeschreven gebiedsproces en eindproduct: Omgevingsovereenkomst	Na doorlopen van een gebiedsproces, zijn randvoorwaarden en uitgangspunten opgesteld voor het windpark die aan de markt getenderd worden	Vergelijkbaar met gestructureerd gebiedsproces alleen is de overheid hier initiatiefnemer.
Mate van sturing gemeente op initiatiefnemer	Hoog: Resultaatverplichting in de vorm van een Omgevingsovereenkomst tussen ontwikkelaar en omgeving. Inspanningsverplichting ten aanzien van participatie.	Zeer hoog: hoogst scorende initiatiefnemer krijgt planologische medewerking.	Dubbele pet: gemeente stelt kaders maar is eveneens initiatiefnemer.
Belangrijkste grondslagen	Wabo / Omgevingswet en eigen beleid op gebied van participatie	Wabo / Omgevingswet en eigen beleid op gebied van participatie	Wabo / Omgevingswet en eigen beleid op gebied van participatie
Regie door	Gemeente / provincie of middels stricte afspraken met de initiatiefnemer	Gemeente / provincie	Gemeente
Financieel risico plankosten	In principe bij de initiatiefnemer	Gemeente / provincie	Gemeente
Fasen waarin het gebiedsproces het meest intensief is	Initiatieffase en Planfase	Initiatieffase - Gemeente doorloopt met de omgeving al de planfase waarna het resultaat in de markt wordt gezet. Initiatiefnemers kunnen hierop inschrijven.	Initiatieffase en Planfase
Resultaat gebiedsproces	Omgevingsovereenkomst als input voor besluitvorming	Uitvraag aan de markt	Raadsvoorstel investering energieproject
Resultaat medezeggenschap	Goed: omgeving heeft maximale medezeggenschap bij de ontwikkeling van het windpark	Zeer goed: omgeving heeft volledige zeggenschap over het eindresultaat van het windpark	Goed: omgeving heeft maximale medezeggenschap bij de ontwikkeling van het windpark
Politiek-bestuurlijk kenmerk	Naar verwachting beperkte weerstand bij besluitvorming op onderdelen waar geen overeenkomst is bereikt in het gebiedsproces.	Naar verwachting minste weerstand bij besluitvorming omdat belanghebbenden zelf de randvoorwaarden hebben kunnen bepalen.	Naar verwachting beperkte weerstand bij besluitvorming op onderdelen waar geen overeenkomst is bereikt in het gebiedsproces.

ACTIVITEITENOVERZICHT OVERHEDEN BIJ MOGELIJKHEDEN EIGEN INZET TIJDENS GEBIEDSPROCES

Activiteitenoverzicht voor overheid bij mogelijkheden eigen inzet tijdens gebiedsproces

Voorfase						
Bouwstenen	Opstellen gemeentelijk beleid opwek duurzame energie	Bepalen rolneming gemeente	Vormgeven participatie-beleid en financiële uitwerking	Intensiveren communicatie	Inrichten backoffice	Vaststellen zoekgebieden windprojecten
Vormen bij minder intensieve rol overheid						<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> Zoekgebieden aanwijzen grootschalige opwek wind </div>
	Vormen bij intensieve rol overheid	Energievisie	Ontwikkelstrategie windprojecten	Participatiebeleid vaststellen	Communicatiestrategie en -plan	Informatiepunten duurzame energie
						<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> Bibliotheek documenten en logboeken </div>

Activiteitenoverzicht voor overheid bij mogelijkheden eigen inzet tijdens gebiedsproces

Initiatieffase (zoekgebieden bepaald)

	RES 2.0 vastgesteld			
Bouwstenen	Informereren betrokkenen over waarom, wat en waar	Organisatie projectparticipatie	Organisatie financiële participatie	Organisatie onafhankelijke professionele ondersteuning
Vormen bij minder intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Stakeholdersanalyse	Oprichting Coöperatie en/of samenwerking coöperatie met ontwikkelaar	
	Publicatie(s) in media	Klankbordgroep, ronde tafelgesprek e.d.		
Vormen bij intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Stakeholdersanalyse	Oprichting Coöperatie en/of samenwerking coöperatie met ontwikkelaar	Begeleiding en experts voor ondersteuning bewonersplatform
	Publicatie(s) in media	Gebiedsproces met OAR, BP		Onafhankelijke voorzitter
	Thematische kennis-sessies organiseren	Maatschappelijke tender		Onafhankelijke secretaris
		Gemeentelijk of regionaal energiebedrijf (overheid)		

Activiteitenoverzicht voor overheid bij mogelijkheden eigen inzet tijdens gebiedsproces

Planfase (plusminus 2 jaar)

Bouwstenen	Informereren betrokkenen over waarom, wat en waar	Uitvoeren projectparticipatie	Invulling 50% lokaal eigendom	Financiële regeling omgeving
Vormen bij minder intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Klankbordgroep, ronde tafelgesprek e.d.	Participaties: aandelen, obligaties, certificaten, achtergestelde leningen	Gebiedsfonds, mogelijk incl. omwonendenregeling
	Publicatie(s) in media			Planschade
Vormen bij intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Opzetten gebiedsproces met OAR, BP	Participaties: aandelen, obligaties, certificaten, achtergestelde leningen	Gebiedsfonds, mogelijk incl. omwonendenregeling
	Publicatie(s) in media	Maatschappelijke tender		Planschade
		Gemeentelijk of regionaal energiebedrijf (overheid)		

Activiteitenoverzicht voor overheid bij mogelijkheden eigen inzet tijdens gebiedsproces

Politieke besluitvorming en procedures

	Omgevingsovereenkomst			
Bouwstenen	Informereren betrokkenen	Zienswijzen	Politieke besluitvorming	Procedure Raad van State
Vormen bij minder intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Beantwoording zienswijze	Inspraak bij PS of Gemeenteraad	Inzet juristen en advocaat
	Publicatie(s) in media			
Vormen bij intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Beantwoording zienswijze	Inspraak bij PS of Gemeenteraad	Inzet juristen en advocaat
	Publicatie(s) in media			

Activiteitenoverzicht voor overheid bij mogelijkheden eigen inzet tijdens gebiedsproces

Financiering, contractering en productie

	Omgevingsvergunning onherroepelijk			
Bouwstenen	Onderhandeling wind-turbineleverancier	Coöperatie haalt middelen op uit de omgeving	Onderhandeling externe financier (meestal bank)	Financial close
Vormen bij minder intensieve rol overheid				
Vormen bij intensieve rol overheid				

Activiteitenoverzicht voor overheid bij mogelijkheden eigen inzet tijdens gebiedsproces

Bouwfase (plusminus 1 jaar)

Bouwstenen	Afspraken beperking hinder werkzaamheden	Monitoren operationele afspraken	Monitoren financiële afspraken	Klachten en informatiepunt
Vormen bij minder intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Bouwtoezicht		
Vormen bij intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Bouwtoezicht	Financieel toezicht	
	OAR betrekken			

Activiteitenoverzicht voor overheid bij mogelijkheden eigen inzet tijdens gebiedsproces

Exploitatiefase (20-25 jaar)

Bouwstenen	Vullen gebiedsfonds	Terugbetalen investeerders	Contact tussen exploitatieorganisatie windpark en omgeving
Vormen bij minder intensieve rol overheid			Handhaving, wanneer nodig
Vormen bij intensieve rol overheid			Handhaving, wanneer nodig

Activiteitenoverzicht voor overheid bij mogelijkheden eigen inzet tijdens gebiedsproces

Ontmanteling

Bouwstenen	Afspraken beperking hinder werkzaamheden	Monitoren operationele afspraken
Vormen bij minder intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Bouwtoezicht
Vormen bij intensieve rol overheid	Informatiebijeenkomst(en)	Bouwtoezicht
	OAR betrekken	